

De invloed van duurzaam beleggen

Financiële markten kunnen een grote invloed hebben op de reële economie. De markt is het beste instrument om de klimaatcrisis op te lossen.

Financiële prikkels sturen gedrag. De overheid kan daarop inspelen via subsidies of belastingen. Doel moet zijn om ongewenste externe effecten van de vrije marktwerking te internaliseren en ervoor te zorgen dat de externe kosten in de kostprijs worden meegenomen. Helaas kiezen politici vaak voor een woud aan regels om iets op te lossen. Er zijn al veel miskleunen geweest op klimaatgebied. Palmolie verstoekt in elektriciteitscentrales, bomen kappen voor diezelfde centrales en het subsidiëren van elektrische auto's die rijden op steenkool.

Nieuw is de absurde focus op de warmtepomp. Vanaf 2026 wordt het verplicht om over te stappen op de warmtepomp. Met een forse overheidssubsidie kan iedereen voortaan aardgas besparen. Alleen zitten op dat aardgas veel heffingen van de overheid, veel meer dan op elektriciteit. Met bijna 8 miljoen woningen kost dat de overheid € 12 miljard euro aan subsidies en € 4 miljard aan belastingderving. Wat betreft de gemiddelde terugverdienperiode van een warmtepomp gaat het over tientallen miljarden: meer dan het hele klimaat-budget. Een hybride warmtepomp stoot 20% minder CO₂ uit dan een CV. Alleen is de verwarming van huizen goed voor slechts 9% van de totale CO₂-uitstoot. De besparing komt dan neer op een CO₂-reductie van minder dan 2%. Er zijn vast betere bestedingen voor dat geld.

Door **Han Dieperink**, geschreven op persoonlijke titel

De energietransitie is ongelooflijk duur, zeker als dat langs de weg van dit soort maatregelen gaat. We willen afscheid nemen van fossiele brandstoffen, maar de energietransitie is niet mogelijk zonder een beroep te doen op veel andere grondstoffen, met name metalen. De vraag zal er in hoog tempo voor zorgen dat elektrische auto's onbetaalbaar worden en dat al snel kan worden gesteld dat de doelen van het Akkoord van Parijs niet worden gehaald. Veel mensen zijn voor een duurzame wereld, maar als het veel geld kost, blijven er maar weinig idealisten over. We zullen ons dus moeten aanpassen aan de opwarming van de aarde, wat in Nederland met de stijgende zeespiegel een ware volksverhuizing zal veroorzaken.

Toch is er nog wel een middel om de energietransitie te realiseren en dat is het gebruik van financiële prikkels. Zorg er simpelweg voor dat de negatieve effecten van de CO₂-uitstoot tot uiting komen in de prijs van een product en laat de markt het werk doen. Dat wordt al op bescheiden schaal gedaan met de CO₂-certificaten, maar dat dekt nog lang niet alles af. Voordeel voor de overheid is dat zij geen cent hoeft uit te geven. De markt doet het werk, producten met een hoge CO₂-uitstoot worden acuut onbetaalbaar. Bedrijven met een grote carbon footprint gaan direct failliet. Helaas kiest de overheid er de laatste tijd voor om fossiele brandstoffen te gaan subsidiëren. Die acties zorgen er juist voor dat we de doelstellingen van Parijs niet halen. ■